

تاریخ

روضه الصفا

۱۴

www.KetabFarsi.com

تاریخ

روضۃ الصفا می ناصری

جلد نهم - بخش دوم
دنبالہ سلطنت فتحعلی شاہ

تالیف

رضاقلی خان بدایت

تصحیح و تحشیہ

جمشید کیان فر

آمارت اسلامپور

میرخوانده، محمد بن خاوندشاه، ۸۳۷-۹۰۳ ق.

تاریخ روضة الصفا فی سیره الانبیاء والملوک والخلفاء / تألیف محمد بن خاوندشاه بن محمود «میرخوانده»؛ به تصحیح و تحشیه جمشید کیان فر. - تهران: اساطیر، ۱۳۸۰.

۱۰ ج. - (انتشارات اساطیر؛ ۳۰۴، ۳۰۵، ۳۰۶، ۳۰۷، ۳۰۸، ۳۰۹، ۳۱۰، ۳۱۱، ۳۱۲، ۳۱۳، ۳۱۴، ۳۱۵، ۳۱۶، ۳۱۷، ۳۱۸، (ج. ۹، بخش دوم) ISBN 964-331-101-5

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا. (دوره) ISBN 964-331-189-9.

از جلد هشتم به بعد با ملحقات توسط «رضاقلی خان هدایت» تحت عنوان «تاریخ روضة الصفاى ناصری» منتشر گردیده است.

کتابنامه. مندرجات: ج. ۹. بخش دوم. دنباله سلطنت فتحعلی شاه قاجار.

۱. ایران -- تاریخ -- پیش از اسلام. ۲. ایران -- تاریخ -- پس از اسلام. ۳. اسلام --

تاریخ -- متون قدیمی تا قرن ۱۴. الف. کیان فر، جمشید، ۱۳۳۰. - مصحح.

ب. خواندمیر، غیاث الدین بن همام الدین، ۸۸۰ - ۹۴۲ ق. ج. هدایت، رضاقلی بن

محمد هادی، ۱۲۱۵ - ۱۲۸۸ ق. د. عنوان. ه. عنوان: تاریخ روضة الصفاى ناصری.

۹۵۵/۰۱

DSR ۱۰۷ / م ۹ ر ۹

م ۸۰ - ۱۵۶۰۳

۱۳۸۰

این کتاب با حمایت معاونت امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی منتشر شده است و همه حقوق متعلق به ناشر و محفوظ است.

www.KetabFarsi.com

مؤسسه اساطیر

تاریخ روضة الصفاى ناصری (جلد نهم، بخش دوم)

تألیف: رضاقلی خان هدایت

تصحیح و تحشیه: جمشید کیان فر

چاپ اول: ۱۳۸۰

حروف چینی: مسعود

لیتوگرافی و چاپ: دیبا

تیراژ: ۲۲۰۰ نسخه

شایکی: ۵-۱۰۱-۳۳۱-۹۶۴ دوره: ۹-۱۸۹-۳۳۱-۹۶۴

حق چاپ محفوظ است

آدرس: میدان فردوسی، تهران، ایران، انتشارات اساطیر

تلفن: ۱۸۸۲۱۴۷۳

www.KetabFarsi.com

تقدیم به

سید عبداللہ انوار

بہ پاس تصحیح جهانگشای نادری

ذکر فتنه‌انگیزی خوانین خراسان و ظهور مخالفت با نواب شاهزاده

۷۶۶۱ عظیم‌الشان محمد ولی میرزا والی آن مملکت

ذکر آمدن محمد رحیم خان خوارزمی به جانب دره‌جز و بازگشتن و ورود

۷۶۶۵ سفرا و فرستادگان ترک و عرب به دربار حضرت خاقان گیتی‌ستان قاجار

۷۶۶۶ سفرا در دربار قاجار

ذکر ادای قروض جناب میرزا عبدالوهاب معتمدالدوله که سی هزار تومان

۷۶۶۷ بوده از خزینه عامره و روانه کردن سفرا به روس و انگلیس

۷۶۶۹ سفارت میرزا ابوالحسن خان ایلچی

ذکر رفتن اسمعیل خان سردار دامغانی و سایر امرا به خراسان و محاربه با

۷۶۷۰ خوانین آن سامان و مغلوب شدن خوانین خراسان

ذکر خروج محمد زمان خان قاجار در استرآباد و فتنه تراکمه سُست بنیاد و

۷۶۷۱ مثال پادشاه جم‌جاه به عهده سادات مفیدیّه و گرفتن محمد زمان خان

ذکر فتنه خراسان و هرات و رفتن اسمعیل خان سردار و مراجعت کامران میرزای

۷۶۷۴ افغان و رفتن سردار به هرات و مراجعت از نزد فیروزالدین میرزای هراتی

در بیان احوال ترکمانیه صاین خانیه یموت و کوکلان و انهزام از ازدحام لشکر

۷۶۷۶ قاجاریه و مراجعت الله‌یارخان

۷۶۷۷ ازدواج شاهزادگان

۷۶۷۸ آمدن هنری الیس به سفارت

۷۶۷۸ صورت عهدنامه دولت علیه ایران با دولت سنیه انگلیس

در ذکر ورود و صدور سفرا و ایلچیان اطراف و برخی از وقایع اتفاقیه این

۷۶۸۲ سال در ملک ایران

- وقایع دیگر ۷۶۸۳
- حکایت ذلف آباد و اشرار آن دیار غرابت بنیاد الی آخره ۷۶۸۴
- ذکر مأموریت سردار دامغانی به خراسان و محاصره خیوشان و حرکت
اردوی شاهی به چمن خوش بیلاق کبود جامه ۷۶۸۵
- ذکر مراجعت میرزا محمد صادق وقایع نگار مروزی از هرات و رفتن
حضرت فتحعلی شاه به شکار مسیله قم و مراجعت ۷۶۸۸
- ذکر انقلاب خراسان و گرگان و آمدن محمد رحیم خان خوارزمی به
استرآباد و رفتن ذوالفقار خان به محاربه محمد رحیم خان ۷۶۸۹
- ذکر محاربه و مقاتله ذوالفقار خان سردار دامغانی با محمد رحیم خان
خوارزمشاه گرگانجی و هزیمت خان خوارزم به جانب خیوق ۷۶۹۱
- ذکر مأموریت خان نایب محمد خان قاجار به تسخیر اردکان و دره جَز و
منع حضرت خسرو گیتی ستان قاجار ۷۶۹۳
- در بیان مسامحه حضرت خاقان گیتی ستان با خوانین خراسان و ذکر حال
اسحق خان قرائی و حسنعلی خان ۷۶۹۴
- در ذکر قتل اسحق خان قرائی و پسرش حسنعلی خان به امر شاهزاده آزاده
حکمران خراسان نواب محمد ولی میرزا والی خاورستان ۷۶۹۶
- در ذکر فتنه خراسان و انقلاب آن سامان و مراجعت خان نایب به مشهد مقدس ۷۶۹۸
- ذکر تفویض ایالت خراسان به نواب شاهزاده کامکار شجاع السلطنه
حسنعلی میرزا و احضار نواب شاهزاده محمد ولی میرزا ۷۷۰۰
- ذکر رفتن امیر خان سردار قاجار بر سر طایفه حق نشناس بلباس و قتل و
غارت مفسدین آن گروه و بازگشتن ۷۷۰۲
- ذکر رفتن شاهزاده جلالت همراه به دزمیران بختیاری و تابع ساختن اسد خان
به امر حضرت شهر یاری ۷۷۰۲
- وقایع دیگر ۷۷۰۵
- ذکر وصول حاجی میرزا ابوالحسن خان سفیر ایران به ولایت روس و نمسا و
رسیدن به حضور شهریار روس الکسندر بولیج ایمبراطور اعظم و مراجعت
به دربار شاهنشاه معظم ۷۷۰۵

- ۷۷۰۶..... نبرد واترلو و شکست ناپلئون
- ۷۷۰۷..... ملاقات سفیر ایران با امپراطور روس
در بیان مأموریت الکسندر یرملوف سردار گرجستان به آمدن حضور حضرت شاهنشاه فلک جاه فتحعلی شاه و مأموریت جناب معتمدالدوله اصفهانی و میرزا فضل الله مستوفی علی آبادی مازندرانی به استقبال او و ورود وی در
- ۷۷۰۸..... آذربایجان الی چمن سلطانیه.....
ذکر حرکت نواب شجاع السلطنه به محمودآباد جام و محاربه او با اهالی
- ۷۷۰۹..... قلعه و تسخیر قلعه و قتل جمعی کثیر.....
ذکر محاصره هرات و اطاعت حاجی فیروزالدین میرزا والی هرات و سکه و خطبه به نام خاقان قاجار.....
- ۷۷۱۲..... در بیان حرکت نواب شاهزاده شجاع السلطنه العلیه العالیه به جانب بالامرغاب و محاربه اسمعیل خان سردار دامغانی با هزاره و منهزم شدن سردار و سایر واقعات.....
- ۷۷۱۴..... ذکر محاربه سردار و کشته شدن عباس قلی خان هزاره‌ای و مقاتله بنیاد خان هزاره‌ای و به قتل آمدن کریلائی باقر انزلی و به هزیمت رفتن سپاه سردار.....
- ۷۷۱۵..... عروسی شاهزادگان.....
- ۷۷۱۸..... در بیان حال الکسندر یرملوف سردار قفقاز و سفیر دولت بهیه روسیه و آمدن به تبریز و سلطانیه خمه.....
- ۷۷۱۹..... در ذکر ورود موکب حضرت اقدس شاهنشاه سلیمان جاه خاقان اعظم و شاهنشاه معظم فتحعلی شاه قاجار به چمن سلطانیه و آمدن سرکار سردار گرجستان و سفیر کبیر دولت بهیه روسیه به حضور اعلی و گذراندن تحف و هدایا.....
- ۷۷۲۰..... در ذکر مجلس حضور و هدایای سرکار ایمپراطور و مراجعت سفیر روسیه.....
- ۷۷۲۴..... سفارت اسلامبول.....
- ۷۷۲۵..... در بیان قتل سید شاه خلیل الله اسمعیلی در دارالعباده یزد و سیاست مفسدین به امر شاهنشاه معدلت آئین.....
- ۷۷۲۶..... در حرکت نواب فرمانفرما به لارستان و سرداری محمد زکی خان نوری به

- ۷۷۲۸..... بنادر و محاصره قلعه بندر مغویه و تسخیر آن قلعه و قتل اعراب
- ۷۷۲۹..... سفر فتحعلی شاه به مازندران
ذکر نهضت مرکب همایون شاهنشاه فلک جاه خاقان اکبر سلطان فتحعلی شاه
- ۷۷۲۹..... قاجار به بارفروش و نزول در عمارات بحر ارام
ذکر فتنه خراسان و آمدن فتح خان افغان به هرات و تصرف آن ولایات و
- ۷۷۳۰..... مقهور شدن فیروزالدین میرزا
بیان سفارت حاجی میرزا ابوالحسن خان به دول خارجه فرنگستان و
- ۷۷۳۳..... عزیمت شاهنشاه والجاه به جانب خراسان
- ۷۷۳۳..... سفارت میرزا ابوالحسن خان ایلچی
ذکر حالات فتح خان افغان و انقلاب خراسان و منازعه شاهزاده
- ۷۷۳۴..... شجاع‌السلطنه با فتح خان
- ۷۷۳۹..... اسارت معتمدالدوله
ذکر عزیمت حضرت خاقان صاحبقران فتحعلی شاه قاجار به جانب
- ۷۷۴۱..... خراسان و فرار محمد رحیم خان خوارزمی به خیوق
آوردن جناب معتمدالدوله میرزا عبدالوهاب اصفهانی محمد خان کُرد قرائی
را به خدمت نواب شجاع‌السلطنه و آمدن شاهزاده و خوانین خراسان به
- ۷۷۴۴..... اردوی حضرت خاقان.....
- ۷۷۴۵..... در بیان میهمانداری جناب نظام‌الدوله اصفهانی ریش سفیدان طوایف ترکمانیه را
ذکر تاخت و تاز سقناقات رضا قلی خان و انجام امر محاصره و مراجعت
- ۷۷۴۶..... حضرت اقدس به مشهد مقدس و دارالخلافت طهران
در ذکر واقعات و فتوحات سفر خراسان و مراجعت حضرت شاهنشاه جم جاه
- ۷۷۴۹..... سلطان فتحعلی شاه به دارالخلافت طهران
ذکر ورود خالق دادخان درآنی به آستان حضرت خاقانی و آوردن
- ۷۷۵۱..... معروضه و هدایا از کامران میرزا.....
- ۷۷۵۲..... و فیات
ذکر آمدن بولکونوک مزارویج از جانب دولت بهیه روسیه به دارالخلافت طهران
- ۷۷۵۲..... و مراجعت میرزا عبدالحمین خان از دولت نمسه.....

- ذکر حرکت به سلطانیه و تعیین لشکر به بغداد و وفات میرزا شفیع صدراعظم
 و صدارت نظام الدوله ۷۷۵۴
- حکومت گیلان ۷۷۵۵
- وفات میرزا شفیع صدراعظم ۷۷۵۵
- صدارت حاجی محمدحسین خان نظام الدوله ۷۷۵۶
- ذکر جشن و سور کثیر السرور نواب مستطاب سَمی حضرت خاتم الزّسل
 شاهزاده محمد میرزا بن نواب والا ولیعهد و نایب السلطنه دولت ابد مدّت ۷۷۵۶
- سفیر عثمانی در دربار تهران ۷۷۵۸
- ذکر ورود فرستاده کامران میرزا و شاه محمود و آمدن سفیر دولت بهیّه
 روسیه و حرکت خاقان اعظم به چمن سلطانیه و مراجعت ۷۷۵۹
- ذکر رفتن نواب شجاع السلطنه به تربت حیدریه و اتمام کار محمد خان و
 آمدن فرستاده دولت افغان ۷۷۶۰
- ذکر شکار طارم و لوشان و تأدیب بعضی از چاکران شاهزاده محمدرضا میرزا
 والی گیلان و سایر وقایع آن اوان ۷۷۶۱
- بازگشت میرزا ابوالحسن خان ایلچی از سفارت انگلیس ۷۷۶۲
- در بیان بواعث حوادث و فتن فی مابین دولتین علیتین قاجاریه و عثمانیه و
 نقار خاطر مبارک شاهنشاهی از کارگزاران آن دولت و رفتن میرزا علی رضای
 حرم آقاسی به عزیمت مکه معظمه ۷۷۶۳
- در ذکر مأموریت حاجی حیدر علی خان شیرازی نزد جناب محمدعلی پاشا
 حکمران مصر و استیصال طوایف وهابیه ۷۷۶۵
- در ذکر وقایع سال جدید و مأموریت جناب معتمدالدوله نشاط به خراسان و
 عزیمت شاه به خوش ییلاق ۷۷۶۷
- در بیان خلاف بنیاد خان هزاره‌ای و هزیمت او از حضرت شجاع السلطنه
 العلیه العالیه ۷۷۶۸
- در بیان عزیمت جناب شجاع السلطنه به صوب هرات و اطاعت شاهزاده
 محمود افغان ۷۷۷۰
- ذکر محاربه نواب ملکزاده محمدقلی میرزای مُلک آرا با تراکمه تکه بام و بُورمه

- ۷۷۷۱ و ظفر یافتن
- ۷۷۷۲ باب مرصع
- ۷۷۷۳ زلزله شیراز
- در بیان تخالف سرحداران آذربایجان و ظهور خلاف پاشایان ارزنة الروم و
عزیمت شاهزاده معظم کامکار نایب السلطنه به تسخیر آن دیار و فتح توپراق
- ۷۷۷۳ و آق‌سرای و بایزید و سایر قلاع
- ذکر مأموریت محمد زمان خان قاجار خالوزاده سرکار نایب السلطنه العلیه العالیه
- ۷۷۷۶ به محاربه پاشایان آن حدود
- ذکر مقابله محمد آقای کهیا و محمود پاشای بابان و سپاه عثمانیه با شاهزاده
- ۷۷۷۹ کامکار محمدعلی میرزا و هزیمت شدن پاشایان به جانب کرکوک
- ذکر عزیمت شاهزاده منصور به تسخیر دارالسلام بغداد و غارت آن حدود و
- ۷۷۸۲ اطاعت داود پاشا و مراجعت دولتشاه و رحلت او
- ۷۷۸۳ وفات دولتشاه
- ۷۷۸۶ فرزندان دولتشاه
- ۷۷۸۷ وبا و زلزله در فارس
- ذکر آمدن محمد امین روف پاشا و جلال‌الدین محمد پاشای چُپان اوغلی و
سایر پاشایان و سپاه عثمانیه به دیاریکر و رفتن سردار و شاهزاده کامکار به
- ۷۷۸۸ توپراق قلعه
- در بیان محاربه نواب شاهزاده منصور نایب السلطنه با پاشایان دولت عثمانی و
- ۷۷۹۰ مظفر شدن بر آنها
- در ذکر حرکت رایات نصرت آیات شاهنشاهی به جانب کردستان و
- ۷۷۹۵ بغداد و فتوحات امرای بزرگ در آن سامان و حدود
- ذکر عروض و بروز مرض وبا در اردوهای متعدده سپاه حضرت شاهنشاه و
- ۷۷۹۷ مراجعت فرمودن از اطراف بغداد
- ذکر بعضی فتوحات در حدود حکاری آذربایجان و خراسان و بازگشتن
- ۷۷۹۸ شاهزاده شجاع السلطنه از ارض اقدس به طهران و استعفا از ولایت خراسان
- ۷۷۹۹ قلع و قمع تراکمه